

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása 2016. december

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága december végéig 730,3 milliárd forinttal növekedett négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás – nagyrészen a lakosságnak közvetlenül értékesített állampapírokból – 2 222,9 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza. A Kincstári Egységes Számla ennek következtében 381,9 milliárd forinttal növekedett az év végéhez képest.
- **A második – előbbivel ellentétes hatású – csökkentő tényező** a nettó deviza lejárat 1 440,9 milliárd forint értékben, amit forintkibocsátások finanszíroztak.
- **A harmadik, ami csökkentő hatású tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 38,4 milliárd forinttal csökkentette.
- **A negyedik, amely szintén csökkentő hatású tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása, ami az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betétállományokat csökkentette 13,3 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint december végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2016-ban, milliárd forint

	2015 december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2016 december 31.		változás
	előzetes állomány	Megosztás	I-XII hónap				előzetes állomány	Megosztás	százalékpont
1. Forint	16 207,936	65,62%	10 054,335	7 831,402	0,000	2 222,933	18 430,869	72,5%	6,9%
1.1. Hitel	694,107	2,81%	170,918	0,000	0,000	170,918	865,025	3,40%	0,6%
1.1.1. Külföldi	694,107	2,81%	170,918	0,000	0,000	170,918	865,025	3,40%	0,6%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,00%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,00%	0,0%
1.2. Állampapír	15 513,830	62,81%	9 883,417	7 831,402	0,000	2 052,015	17 565,844	69,08%	6,3%
1.2.1. Piaci értékesítésű	15 462,312	62,60%	9 883,417	7 819,062	0,000	2 064,355	17 526,667	68,92%	6,3%
1.2.1.1. Kötvény	11 043,375	44,71%	2 548,685	2 029,682	0,000	519,003	11 562,378	45,47%	0,8%
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	901,552	3,65%	3 033,392	3 038,568	0,000	-5,176	896,376	3,52%	-0,1%
1.2.1.3. Lakossági állampapír	3 517,385	14,24%	4 301,339	2 750,812	0,000	1 550,527	5 067,913	19,93%	5,7%
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	51,518	0,21%	0,000	12,340	0,000	-12,340	39,178	0,15%	-0,1%
2. Deviza	7 735,799	31,32%	222,864	1 663,798	-38,358	-1 479,292	6 256,507	24,60%	-6,7%
2.1. Hitel	1 696,806	6,87%	0,000	586,900	-8,309	-595,209	1 101,596	4,33%	-2,5%
2.1.1. Külföldi	1 614,229	6,54%	0,000	508,799	-7,842	-516,640	1 097,589	4,32%	-2,2%
2.1.1.1. Nemzetközi hitelcsomag (EU)	469,680	1,90%	0,000	469,350	-0,330	-469,680	0,000	0,00%	-1,9%
2.1.1.2. Egyéb	1 144,549	4,63%	0,000	39,449	-7,512	-46,960	1 097,589	4,32%	-0,3%
2.1.2. Belföldi	82,576	0,33%	0,000	78,101	-0,468	-78,569	4,007	0,02%	-0,3%
2.2. Állampapír	6 038,993	24,45%	222,864	1 076,898	-30,049	-884,082	5 154,911	20,27%	-4,2%
2.2.1. Külföldi	5 198,881	21,05%	42,300	594,045	-28,191	-579,936	4 618,946	18,16%	-2,9%
2.2.1.1. Devizakötvény	5 198,881	21,05%	42,300	594,045	-28,191	-579,936	4 618,946	18,16%	-2,9%
2.2.2. Belföldi	840,112	3,40%	180,564	482,853	-1,858	-304,147	535,965	2,11%	-1,3%
2.2.2.1. Devizakötvény	840,112	3,40%	180,564	482,853	-1,858	-304,147	535,965	2,11%	-1,3%
Összesen	23 943,735	96,94%	10 277,199	9 495,200	-38,358	743,641	24 687,376	97,08%	0,1%
Egyéb kötelezettség	755,983	3,06%	1 670,483	1 677,834	-5,961	-13,312	742,670	2,92%	-0,1%
MINDÖSSZESEN	24 699,718	100,00%	11 947,682	11 173,034	-44,319	730,329	25 430,047	100,00%	0,0%

A **központi költségvetés devizaadóssága** december végéig 1 479,3 milliárd forinttal 6 256,5 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2015. év végi 31,3 százalékos szintről 24,6 százalékos szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A **költségvetés forintadóssága** december végéig 2 222,9 milliárd forinttal nőtt, és 18 430,9 milliárd forintot ért el, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 72,5%-át. 2015. decemberében ez az arány 65,6% volt.

December végén a lakossági állampapírok állománya 5 067,9 milliárd forintot tett ki, ami 1 550,5 milliárd forint növekedést jelent 2015. december vége óta. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű *Prémium Magyar Államkötvény* és a *Bónusz Magyar Államkötvény* együttes állománya 2016. december végén 322,9 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 1 521,2 milliárd forintot tett ki. Megfigyelhető tehát, hogy a lakosság a hosszabb futamidejű állampapírokat is keresi. A kamatozó kincstárjegyek állománya 3 065,6 milliárd forint volt december végén, ami 1 168,6 milliárd forinttal haladta meg az év végi állományt.

A *külföldi befektetők állampapír állománya* decemberben 165,8 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,8%-a, 3 437,3 milliárd forint államkötvény és 0,2%-a, 5,2 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje december végén 5,5 év volt, amely kismértékű növekedést jelent az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD, illetve a CHF) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 13,3 milliárd forinttal csökkent, és december végén 742,7 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 2,9%-át teszi ki.

Decemberi események

Decemberben a **devizaadósságon belül** a Prémium Euró Magyar Államkötvényből és a Letelepedési kötvényből 46,2 milliárd forint értékben került sor értékesítésre, törlesztés nem volt. Az év során megvalósult belföldi forintértékesítések és a „Földet a gazdáknak” programból befolyó bevételek biztosította többletlikviditásból decemberben több előtörlesztésre is sor került. Devizakötvény visszavásárlás összesen 51,0 milliárd forint értékben valósult meg, a 2020-ban lejáró euró kötvény esetében 32,9 milliárd forint, 2018-ban lejáró euró kötvény esetében 17,3 milliárd forint, és a szintén 2018-ban lejáró US dollár kötvény esetében 0,8 milliárd forint összegben.

Decemberben a nemzetközi szervezetektől hitelfelvételre projektfinanszírozási céllal nem került sor. A devizahitel törlesztések összege 71,4 milliárd forint tett ki, amelyből 65,8 milliárd forint volt az előtörlesztés.

A forint/euró árfolyam a november végi 310,99 forint árfolyamhoz képest stagnált, december végén 311,02 forint volt. A 2015. december végi 313,12 árfolyamhoz képest kismértékű árfolyamnyereség valósult meg 2016 végére, ami 38,4 milliárd forinttal csökkentette a deviza adósságállomány forintban számított értékét.

A **forintadósságon belül** a forint állampapírok esetében a piaci államkötvények állománya 26,4 milliárd forinttal nőtt decemberben, a diszkont kincstárjegyek állománya a likviditás kezelés keretében, a lejáratoktól jóval elmaradó értékesítés következtében 182,5 milliárd forinttal csökkent. A lakossági állampapírok állománya 166,6 milliárd forinttal növekedett a hónap során, amely a lakossági állampapírok kedvező értékesítésének eredménye. A nem piaci értékesítésű állampapírok állománya visszavásárlás következtében december hónapban 0,8 milliárd forinttal csökkent.

A forinthelek esetén a hónap folyamán nem történt szerződés szerinti törlesztés, valamint hitellehívásra sem került sor.

A „Földet a gazdáknak” program keretében a 2016. november 30-ig beérkezett 70,9 milliárd forint összegű bevétel a 2018/B és 2018/C forint államkötvények visszavásárlására került felhasználásra.

A deviza keresztárfolyamok év végi jelentős változása az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat december folyamán 5,3 milliárd forinttal növelte. December hónapban az US dollár enyhén felértékelődött az euróhoz képest, emiatt növekedett az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett MtM betétek állománya.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkont kincstárjegyek* decemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,6-ről 2,5-re csökkent. A *kötvényszerzők* fedezettség az előző havi 4,2-ről 5,2-re emelkedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 10 bázisponttal csökkent, és 0,15%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,33% lett, amely 14 bázisponttal alacsonyabb a novemberi értéknél.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 19 bázisponttal 1,03%-ra csökkent az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozamhoz viszonyítva. Az *5 éves kötvény* utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam 1,94%-ot ért el, ami 24 bázisponttal alacsonyabb az utolsó novemberi aukcióhoz képest. A *10 éves kötvény* 3,30%-os átlaghozama 21 bázisponttal marad el az utolsó novemberi aukción kialakult átlaghozamtól.

Budapest, 2017. január 11.

Barcza György
vezérigazgató